

Jylland er den, aldeles overvejende her i Landet, hvad der produceres udenfor Jylland er kun en ringe Brøkdæl. Øerne eller i alt Fald en Del Ø-Fabrikanter har krævet en højere Maksimalpris. Dette har Brændselsnævnet ikke ment paa nogen Maade at kunne finde tilraadeligt.

Med disse Bemærkninger skal jeg tildele mig at anbefale Tinget at godkende, at Indenrigsministeriet udsteder denne Bekendtgørelse angaaende Handel med Tørv, som altsaa hæveder det samlede Brændselsnævns — med Undtagelse af et enkelt Medlems — Opfattelse af Brændselssspørgsmaalet og den saglige Opfattelse af, hvorledes Priserne bør fastsættes.

P. Nørgaard: Det foreliggende Forslag til Beslutning, hvorefter Rigsdagen godkender, at Indenrigsministeriet udsteder Bekendtgørelse om Handel med Tørv, har været Genstand for mange Overvejelser indenfor Afviklingsudvalget. Jeg husker ikke, i hvor mange Møder Sagen har været paa Dagsordenen, men det har været mange. Det er kun naturligt, at dette Spørgsmaal, som vedrører den hjemlige Produktion af Brændselsmaterialer, gøres til Genstand for den mest alvorlige Overvejelse, naar Forholdene med Indførsel af udenlandsk Brændsel er saa vanskelige, som de er. Vi har i nogen Tid kun modtaget sparsomme Forsyninger af Kul fra England. Fra Tyskland er Tilførselen uden Betydning, og saa vidt mig bekendt er der i de Forenede Stater Udførselsforbud. For Englands Vedkommende — og det er naturligvis Forholdene der, som for os bliver af afgørende Betydning — er Udsigterne desværre alt andet end lyse. Den stadige Uro, der hersker i Arbejdsforholdene i de forskellige Kulminedistrikter, bevirker, at Forhaabningerne om en øget Kultilførsel fra England maa siges at være yderst smaa. Saaledes er altsaa Situationen; det tror jeg, alle er enige om. Det gælder derfor om paa den mest virksomme Maade at træffe Foranstaltninger til, at den hjemlige Brændselsproduktion fremmes, og her spiller selvfølgelig Tørvefabrikationen langt den største Rolle. Vi maa sørge for, at der i det Aar, vi er inde i, produceres de flest mulige Tørv, flere end nogen Sinde før. Vi maa gøre alt for at animere de Virksomheder, som beskæftiger sig med Tørveproduktion, til den mest anspændte Ydeevne. Som det fremgaar af en af de Skrivelser, der ledsager Betænkningen, er Produktionen i 1918—19

formindsket med ca. 45 pCt., fordi, som det siges i Skrivelsen, og som der for øvrigt føres Bevis for, Tørveproduktionen har ikke været lønnende. Hvad det altsaa gælder om, er først og fremmest at gøre Produktionen lønnende, derom kan der ikke være nogen som helst Uenighed, og Indenrigsministeren foreslaar nu efter Indstilling fra et Flertal indenfor Brændselsnævnet at forhøje Maksimalprisen paa æltet Tørv til 39 Kr. pr. Ton, frit leveret i Banevogn paa Sælgerens nærmeste Jernbanestation eller leveret frit om Bord i Skib i Sælgerens nærmeste Havn, dog kun forsaavidt nærmeste Station eller Havn ligger indenfor en Afstand af 4 km fra Produktionsstedet. Hvis Afstanden er større end 4 km, maa der for hver paabegyndt km herudover yderligere beregnes 1 Kr. Denne Pris synes imidlertid ikke at være tilfredsstillende for Tørveproducenterne, og alene dette synes mig betænkeligt, naar Formaalet er at faa den størst mulige Produktion. Skal der være Tale om Maksimalpris, ønsker de jydsk Tørvefabrikanter, og herunder hører Hedeselskabet, at de 39 Kr. forandres til 40 Kr., og Sjællænderne ønsker en noget højere Pris.

Mit Parti er imidlertid af den Anskuelse, at den største Produktion af Tørv i Sæsonen 1920 opnaas bedst ved at give Handelen fri. Vi er af den Formening, at der da vil blive produceret meget store Mængder af Tørv, og det maa vi alle være enige om er Hovedsagen, mens selvfølgelig gælder det ogsaa om, at Priserne bliver passende. Det er naturligvis vanskeligt paa Forhaand at sige, hvad Prisen vil blive i fri Handel. Den højtærede Minister og Flertallet indenfor Brændselsnævnet mener, at Priserne vil blive saa aldeles opskruede. Mit Parti deler ikke denne Frygt, men mener, at en stærkt forøget Produktion vil give nogen Garanti med Hensyn til Priserne. Det er muligt, at den jydsk Tørvepris til at begynde med bliver 40 Kr., men højere bliver den neppe. Jydsk Tørvefabrikantforenings Bestyrelse har i en Skrivelse af 23. Marts til Afviklingsudvalget udtalt, at selv om Handelen bliver givet fri, hvad de foretrækker, vil de med al deres Autoritet virke for, at gode Tørv — gode Tørv — ikke kommer til at koste mere end højst 40 Kr. Altsaa i Jylland — og det er fuldstændig rigtigt, som udtalt her af den højtærede Minister, at det er Jylland, der producerer langt de fleste Tørv — vil Prisen for gode Tørv højst blive 40 Kr. Men det kunde dog ogsaa tænkes, at Konkurrencen kunde trykke denne Pris, navn-